

19.03.19,

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo prostornog uređenja,
građenja i zaštite okoliša

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство просторног
уређења, грађења и заштите околиша

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj:05-05-666-26/19 III MG
Sarajevo,14.03.2019.godine

20.03.19

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r Elmedin Konaković, predsjedatelj
- ovdje -

PREDMET: Odgovor na zastupničku inicijativu zastupnice Jasne Duraković

Zastupnica Jasna Duraković na Četvrtoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 30.01.2019.godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, pokrenula je zastupničku inicijativu:

„Shodno ranije navedenom problemu razmnožavanja određenih vrsta životinja (problem napada vrana na građane, pojave zaraza koje prenose određene životinje raznošenjem smeća), neophodno je u potpunosti, sistemski i integralno riješiti problem otpada u Kantonu Sarajevo i određena sredstva iz Budžeta Kantona fokusirati ka realizaciji Plana upravljanja otpadom. Rješavanje populacije određenih vrsta životinja, poput vrana, uzrokuje pojavu drugih. Primjera radi, ukoliko dođe do znatnog smanjenja broja vrana, tada se povećava broj štakora. Stoga predlažem Vladi KS intenzivniju saradnju sa Federalnim Fondom za zaštitu okoliša koje Zakonom uređuje oblast zaštite okoliša i koje može pomoći da se integralno provede PLAN upravljanja otpadom kroz planiranje slijedećih aktivnosti:

1. Na lokacijama gdje su tzv. žarišta (Švrakino selo, Otoka, Grbavica, Dobrinja) postaviti podzemne zelene otoke, koji onemogućavaju vranama i drugim životinjama pristup otpadu;
2. Sanacija divljih deponija;
3. Intenzivna edukativna kampanja sa stanovništvom grada Sarajeva o neophodnosti razdvajanja/selektivnog odlaganja otpada.

OBRAZLOŽENJE

Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/03) finansijska sredstva za zaštitu okoliša se prikupljaju putem naknada prema zagađivačima, a po principu „zagađivač plaća“ i ista, prema članu 25. Zakona, ukupno prikupljena, sredstva se raspoređuju između Federacije i kantona u odnosu 30% spram 70% (Federacija 30% - kanton 70%), osim naknada za

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

upravljanje otpadom, što je uređeno Zakonom o upravljanju otpadom i pratećim pravilnicima, izuzev Uredbe o naknadama za plastične kese tregerice („Službene novine Federacije BiH“ broj 9/14), koja je donesena na osnovu Zakona o fondu. Naknade koje se prikupljaju po osnovu navedene Uredbe su namijenjene finansiranju uklanjanja divljih i ilegalnih deponija, kao i sanacije nesanitarnih, odnosno uspostave sanitarnih deponija.

U proteklom periodu Kanton Sarajevo je počeo sa provedbom Plana upravljanja otpadom. Uspostavljeno je reciklažno dvorište krajem oktobra 2018.godine, a deponija Smiljevići je u procesu sanacije i obnove. Također, u prethodnom periodu je krenula uspostava zelenih otoka na području Kantona Sarajevo. Nadalje, Sarajevo je nedavno proglašeno najzagađenijim gradom svijeta po pitanju zraka. U zimskom periodu je prisustvo čestica PM2.5 i PM10 800% više nego u ostalim periodima godine.

Veliki broj divljih deponija, kao i nesanitarnih kanti za odlaganje otpada uzrokuju zdravstvenu opasnost za građane Sarajeva, posebno u ljetnim mjesecima zbog ispuštanja štetnih čestica u zrak. Ovakve divlje deponije, kao i navedene nesanitarne kante, pored ostalog privlače vrste životinja koje su ne samo zdravstveno nego i sigurnosno opasne po građane: štakori, povećan broj vrana iz godine u godinu, veći broj napuštenih pasa i drugih.

Shodno navedenom, sredstvima prikupljenim po Uredbi o naknadama za plastične kese tregerice je neophodno dodati pojačana sredstva, kako bi se predložene aktivnosti realizovale.

ODGOVOR:

Namjenska sredstva Fonda za zaštitu okoliša koja pripadaju Kantonu Sarajevo (u iznosu od cca 2,3 miliona KM svake godine) direktno se raspoređuju na poziciji Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, prilikom izrade i donošenja Budžeta u različite svrhe, kao što su implementacija Plana upravljanja otpadom Kantona Sarajevo, monitoring zraka, izrada prostorno-planskih i upravljačkih dokumenata za zaštićena prirodna područja, podrška za rad ekološkim udruženjima, povećanje energetske efikasnosti u stambenim zgradama i objektima budžetskih korisnika i dr. U Budžetu za 2019.godinu na poziciji Implementacija plana upravljanja otpadom Kantona Sarajevo planirana su sredstva u iznosu od 350.000,00 KM. Sredstva će se utrošiti za izradu i usvajanje Prostornog plana područja posebnog obilježja „Regionalni centar za upravljanje otpadom (RCUO) Smiljevići, te za unaprijeđenje odvojenog prikupljanja otpada, a što uključuje i nabavku posuda i kampanje podizanja svijesti građana.

Skupština Kantona Sarajevo je 21.07.2015.godine usvojila Plan upravljanja otpadom Kantona Sarajevo za period 2015-2020.godina („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 29/15), koji se odnosi na sve vrste otpada koje nastaju u Kantonu Sarajevo. Sastavni dio Plana je Akcioni plan, koji sadrži mjere i aktivnosti, rokove, nosioce aktivnosti, te potrebna sredstva.

Akcionim planom su definisane, između ostalog, i mjere koje tretira predmetna inicijativa. Tačkom 3.2.6 Akcionog plana predviđeno je postavljanje podzemnih spremnika za odvojeno prikupljanje otpada u užoj gradskoj jezgri i turističkom središtu starog dijela grada, prema planu lokacija. Budući da su podzemni kontejneri znatno skuplji od običnih kontejnera, te da zahtijevaju nabavku specijalnih vozila za odvoz otpada, planirani su u Općini Centar - pješačka zona i Općini Stari Grad - turistička zona, gdje veliki problem kod prikupljanja otpada predstavlja mali raspoloživi prostor. Postavljanje podzemnih zelenih

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

otoka dovodi do uštede prostora i mogućnosti da se postave na bilo kojoj urbanoj lokaciji. Nosioci aktivnosti su općine.

Budući da se podzemni kontejneri mogu postavljati i na drugim područjima Kantona Sarajevo, lokacije koje su predložene u zastupničkoj inicijativi se mogu razmotriti kroz projekat "Izrada općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka u svim općinama Kantona Sarajevo, sa lociranjem u prostorno-planskoj dokumentaciji i investicijskim planom", koji realizuje Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, na inicijativu ovog Ministarstva. U izradi elaborata, pored Zavoda za planiranje razvoja, su učestvovala sve općine Kantona Sarajevo i KJKP "Rad", a u toku je finansijska procjena po općinama.

Napominjemo, takođe, da je Svjetska banka donirala Studiju izvodljivosti "Razvoj Sistema za odvojeno prikupljanje i sortiranje reciklabilnog otpada u Kantonu Sarajevo", koja sadrži preporuke za budući sistem odvojenog prikupljanja otpada i procjenu potrebnih sredstava. Predviđena je i kampanja komunikacije i podizanja svijesti javnosti, kako bi se podržala implementacija sistema odvojenog prikupljanja.

Divlje deponije su takođe analizirane kroz Plan upravljanja otpadom Kantona Sarajevo. Tačkom 3.1.1. Akcionog plana definisano je uklanjanje divljih deponija na javnim površinama i u napuštenim objektima i saniranje površina sa kojih su uklonjene odmah nakon njihove identifikacije.

Aktivnosti nadležnih organa ne mogu se svesti samo na uklanjanje divljih deponija, budući da one opet nastaju na istim mjestima, nego treba raditi na iznalaženju uzroka i prevenciji nastanka divljih deponija. Uzroci nastanka divljih deponija se prije svega sastoje u neadekvatnoj regulativi vezano za komunalni i građevinski otpad. S tim u vezi, potrebno je insistirati na donošenju propisa iz oblasti građevinskog otpada, koje je u federalnoj nadležnosti, kao i unaprijeđenju regulative koja propisuje postupanje sa komunalnim otpadom, koja pored ostalog treba preciznije regulisati nadležnosti općinskih inspektora i komunalnih redara u ovoj oblasti.

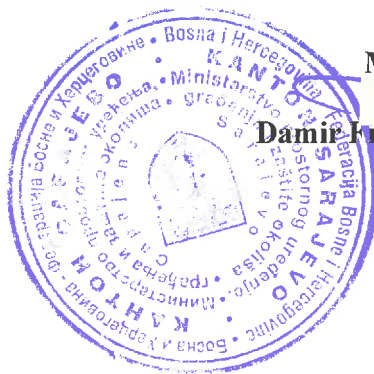
Obradila: Mira Grgić,
stručni savjetnik za upravljanje otpadom

Kontrolisala: Zijada Kryavac,
pomoćnik ministra za zaštitu okoliša

Dostaviti:

- Naslovu
- Vlada Kantona Sarajevo
- Evidencija

- a/a

MINISTAR

Damir Kulipović, MA prava

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

11